

De Antagonist

Auto's op de A4 rijden in de verte langs, maar veel hoor je er niet van, bij gemaal De Antagonist. Een gemaal weggestopt in een hoekje tussen de Haagse nieuwbouwwijk Leidschenveen, de autosnelweg en een weids landschap. Zo'n hoekje dat je eigenlijk niet verwacht, in de drukke randstad. Reden te meer om eens rond te kijken bij dit kleine poldergemaal. De Rijnlander sprak met Arie Bosman, die het gemaal in de oude staat wil herstellen.

Door Erwin Albrecht

Het Rijnlandse gebied telt tal van pareltjes, als het gaat om het verleden. Dingen die herinneren aan vroeger tijden, maar waarvan slechts weinigen nog weten wat de betekenis er van was, of de functie. Vooral op het gebied van het industriële erfgoed is pas de laatste jaren het bewustzijn aangewakkerd. Een goed voorbeeld zijn de oude schoorstenen van rood baksteen. Vroeger zal je ze in groten getale boven de steden uittorenen, tegenwoordig zie je ze amper meer. In Gouda heeft de gemeente onlangs voor één Euro een schoorsteen overgenomen, om hem zo voor de sloop te behoeden.

Een zelfde lot leek het gemaal de Antagonist beschoren. Weliswaar kan het gemaal nog dienst doen als de nood aan de man komt, maar het nieuwe gemaal aan de andere kant van de polder, dat uitmaakt op de Vliet, is in beginsel genoeg om de polder op peil te houden. Het bijzetten van de Antagonist kan namelijk alleen als het boezempeil in de Stompwijksche Vaart dat toestaat.

Dieselmotor

De Antagonist is in beheer bij Wilck & Wiericke. Eens in de maand komt een machinist van het waterschap om de dieselmotor uit 1930 weer aan de praat te helpen. Want als die motor niet regelmatig draait, loop je kans dat hij het niet meer doet als het echt nodig is.

Van oudsher is het een stoomgemaal. De oude stoomketel ligt ook nog in het gebouwtje, maar heeft geen functie meer. In 1930 is de stoommachine namelijk vervangen door een Crossley dieselmotor. Het gemaal bemaalt de Gecombineerde Starrevaart- en Damhouderpolder. De motor heeft een vermogen van 126 pk maalt ongeveer 60 m3 water per minuut weg. De opvoerhoogte is 4,60 meter.

